

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ
LƏNKƏRAN DÖVLƏT UNİVERSİTETİ

«Təsdiq edirəm»
Tədris məsələləri
üzrə prorektor v.i.e:

 dos. Zaur Məmmədov
"12" 09 2025-ci il

FƏNN SİLLABUSU

İxtisas: 050310-Muzey, arxiv işi, abidələrin qorunması

Fakültə: Tarix coğrafiya və incəsənət

Kafedra: Tarix və onun tədrisi metodikası

1. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: S/f Muzey ekspozisiyasının restavrasiya və konservasiyası (İşçi proqram LDU-nun Tarix və onun tədrisi metodikası kafedrasının 14.09.2023-ci il qərarı ilə təsdiq edilmişdir (protokol№1)

Kodu: İPFS-B09

Tədris ili: IV (2025-2026) Semestr: VII

Tədris yükü cəmi: Cəmi 70 saat. Auditoriya saati 24 saat.(14 saat müəhazirə, 10 saat seminar)

Təhsilalma forması: Qiyabi

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 7 kredit

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, dərəcəsi: Müəhazirə müəllimi: dos Məcidova Leyla Qadir qızı, seminar müəllimi: Gözəl Əlizadə Hikmət qızı

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Ə.Məmmədov 21

Məsləhət günləri və saati: II-III günlər: saat 12⁰⁰-14⁰⁰

E-mail ünvanı: kameliya-76@mail.ru

III. Tövsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

1. Azərbaycanca tarix-diyarşünaslıq muzeylərinin təşəkkülü və inkişaf tarixi. Bakı, Ziya-Nurlan, 2008.
2. Quliyev H.A. Tarixi-etnoqrafik materialların diyarşünaslıq muzeylərinin ekspozisiyasında göstərilməsi haqqında. Azərbaycan Tarix Muzeyinin əsərləri, 1960, № 3.
3. Kərimov B.B. Şirvan bölgəsində tarix-diyarşünaslıq muzeylərinin yaranması və inkişafı tarixi. Azərbaycan Tarix Muzeyi-2006. Bakı, Elm, 2006.
4. Əmirxanov S.A. muzey fəaliyyətində qarşılıqlı əlaqələr. Tədris-metodik vəsait. Bakı, 2002.
5. Muzey işinə aid sənədlər toplusu. Bakı, İşiq, 1961.
6. Paşayev N.a. Məktəbdə tarix-diyarşünaslıq işləri. Bakı, Azərənəşr, 1967.
7. Yusifov Ə. Respublikada muzey şəbəkəsi genişlənilir. Mədəni-Maarifişi, 1986, № 2.
8. Бахишева А. Из истории музейного дела в Азербайджане (на материалах Музея Истории Азербайджана). Ваку, Елм, 2005.
9. Казиев М.А. Из истории музейного дела в Азербайджане. Известия АН Азерб.ССР. Серия общественных наук, 1960, № 2.

IV. Prerekvizitlər: S/f Muzey ekspozisiyasının restavrasiya və konservasiyası fənninin tədrisindən öncə "Muzey işinin əsasları" fənnini öyrənmək vacibdir.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Fənnin tədrisində muzey işinin təşkili, idarə olunması, eksponatların qorunması, eksponatların materiallarının nəzərə alınaraq mühafizəsi məsələlərinin öyrənilməsidir. Buraya baş mühafizin hüquq və vəzifələri, muzey binalarının mühafizəsinin təşkili, muzey eksponatlarının qablaşdırılması və dəşinması ilə bağlı əsas prinsip və müddəalar daxildir.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Tələbələrini biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir. Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçirilmiş materialı dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçirilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçirilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

No	Bal	Qiymət	
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam – intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülecək.

X. Təqvim-mövzu planı: Mühazirə 14 saat, 10 saat seminar

No	Keçirilən mühazirə və seminar mövzuları	Müh.	Sem.
1	Mövzu: Muzey işinin təşkili, muzey fondu və fond işi Plan: 1.Azərbaycanda muzey işinin təşkili tarixindən 2.Muzey işinin təşkili və metodikası 3.Dünyada muzeylərin təşkili tarixi 4.Muzey fondlarının tərkibi 5.Muzey fondunun uçotu və elmi sənədlər Ədəbiyyat: 1, 2, 9	2	2
2	Mövzu: Muzeyə daxil olan əşyaların restorasiyası və konservasiyası Plan: 1.Muzey əşyalarının qəbulu və təhvil qaydaları 2.Yeni daxil olmuş əşyaların qeydiyyatı 3.Muzey əşyalarının elmi inventarlaşdırılması 4. Muzey əşyalarının restorasiyası və konservasiyası Ədəbiyyat: 1, 3, 4, 7	2	
3	Mövzu: Muzeydə elmi arxivin təşkili və idarə edilməsi Plan: 1.Muzeydə elmi arxivin təşkili 2.Elmi arxivin formalaşmasına aid tələblər 3.Elmi arxiv sənədlərinin mühafizəsinin təşkili 4.Elmi arxiv sənədlərindən istifadə Ədəbiyyat: 3, 4, 6, 7	2	2

4	Mövzu: Muzey fondlarının mühafizəsi və bərpası Plan: 1. Baş mühafizin hüquq və vəzifələri 2. Mühafiz və mühafizə etmə əməkdaşlarının hüquq və vəzifələri 3. Muzey fonlarının saxlanması Ədəbiyyat: 3, 4, 6, 7	2	2
5	Mövzu: Muzey sərvətlərinin konservasiyası və bərpə üzrə işin təşkili Plan: 1. Bərpa şuraları 2. Muzey sərvətlərinin konservasiyasının təşkili 3. Bərpaçının hüquq və vəzifələri Ədəbiyyat: 3, 4, 6, 7, 8, 9	2	2
6	Mövzu: Muzey fondlarında və ekspozisiyada əşyaların qorunmasının təşkili Plan: 1. Muzey əşyalarının qablaşdırılması 2. Muzey əşyalarının yerləşdirilməsi və daşınması 3. Qablaşdırma materiallarının düzgün təşkili Ədəbiyyat: 4, 6, 7	2	
7	Mövzu: Muzey avadanlığı və muzey işində texniki vasitələrin idarə olunması Plan: 1. Muzey binaları 2. Muzey binalarının mühafizəsinin qaydaları və təşkili 3. Muzeydə funksional komplekslərin tərkibi və topoqrafiyası Ədəbiyyat: 3, 4, 5, 6, 7,	2	2

XI. Fənn üzrə tələblər

Muzey ekspozisiyasının restavrasiya və konservasiyası üçün vacib olan ən mühüm amillərin təyin edilməsini; - muzey əşyalarının ekspertizasının tarixin təyin edilməsi üsullarını; numizmatik materialların restavrasiya və konservasiyası; - daşıqlama, epiqrafiya nümunələrinin restavrasiya və konservasiyası; - muzey əşyalarının ümumi vəziyyətinin təyin edilməsində qiymətləndirməni; muzey əşyalarının qiymətləndirməsi məsələsində restavrasiya və konservasiyası əhəmiyyətini; - muzey və mədəni sərvətlərin mahiyyətini bilməli və onların elektron formada təqdimatını bacarmalıdır.

XII. Fənn üzrə təlim nəticələri

- Muzey fəaliyyətinin əsas istiqaməti olan muzey ekspozisiyasının restavrasiya və konservasiyası üzrə işlərin aparılmasını mənimsəməlidir.
- Muzey işinin əsas fəaliyyət sahələri olan bərpa-laboratoriya, mühafizə, muzeyin elmi-tədqiqat işinin məzmununu əhatə edən nəzəri biliklərlə yanaşı praktiki və bu istiqamətlər üzrə ilkin mühüm verdişləri mənimsəməlidir.
- Muzey fəaliyyətinin əsas restavrasiya və konservasiyası haqqında bilikləri mənimsəməlidir.
- Dünya və ölkə səviyyəsində muzeylərdə bərpa və mühafizə haqqında bilikləri əldə etməlidir.
- Muzey üzrə restavrasiya və konservasiyası işləri ilə bağlı fəaliyyət istiqamətlərini ətraflı öyrətməkdir.

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV. Kollektiv sualları:

1. Azərbaycanda muzey işinin təşkili tarixindən
2. Muzey işinin təşkili və metodikası
3. Dünyada muzeylərin təşkili tarixi
4. Muzey fondunun elmi təşkili və quruluşu
5. Muzey fondlarının tərkibi
6. Muzey fondunun uçotu və elmi sənədlər
7. Muzey fondlarının dövlət uçotunun ümumi qaydaları
8. Muzey əşyalarının qəbulu və təhvilə qaydaları
9. Yeni daxil olmuş əşyaların qeydiyyatı
10. Muzey əşyalarının mühafizə qaydaları

XV. İmtahan sualları

1. Azərbaycanca muzey işinin təşkili tarixindən
2. Muzey işinin təşkili və metodikası
3. Dünyada muzeylərin təşkili tarixi
4. Muzey fondunun elmi təşkili və quruluşu
5. Muzey fondlarının tərkibi
6. Muzey fondunun uçotu və elmi sənədlər
7. Muzey fondlarının dövlət uçotunun ümumi qaydaları
8. Muzey əşyalarının qəbulu və təhvil qaydaları
9. Yeni daxil olmuş əşyaların qeydiyyatı
10. Muzey əşyalarının elmi inventarlaşdırılması
11. Muzey əşyalarının mühavizə qaydaları
12. Qeyd nişanları
13. Köməkçi qeyd formaları
14. Toplama işinin məzmunu və vəzifəsi
15. Muzey fondlarının mühafizəsi
16. Muzeydə elmi arxivin təşkili
17. Elmi arxivin formalaşmasına aid tələblər
18. Baş mühafizin hüquq və vəzifələri
19. Mühafiz və mühafizə etmə əməkdaşlarının hüquq və vəzifələri
20. Hava-rütubət rejimi
21. Bərpa şuraları
22. Muzey sərvətlərinin konservasiyasının təşkili
23. Muzey əşyalarının qablaşdırılması
24. Muzey əşyalarının yerləşdirilməsi və daşınması
25. Muzey binaları
26. Muzey binalarının mühafizəsinin qaydaları və təşkili
27. Ekspozisiya otaqlarının avadanlıqla təchizat
28. Fond avadanlığının əsas növləri
29. Fondların avadanlıqla təchizatı və muzey anbarı
30. Səyahət-ekskursiya şəraitində vətənpərvərlik ruhunun aşılmasının təşkili məsələləri
31. Ekskursiya işində mənəvi tərbiyənin təşkili
32. Muzeylərdə məktəblilərin estetik tərbiyəsinin təşkili
33. Muzeylərdə pedoqoji proses
34. Muzey işçisinin davranış qaydaları və təvazökarlıq
35. Muzey işçisinin xüsusiyyətləri və etik vəzifələri

Muzey ekspozisiyasının restavrasiya və konservasiyası fəninin sillabusu 050310 "Muzey, arxiv işi, abidələrin qorunması" ixtisası üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib olunmuşdur. "Tarix və onun tədrisi metodikası" kafedrasında müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir (12 sentyabr 2025-ci il, protokol № 1).

Kafedra müdiri : dos. K.F.Mahmudov

Mühazirə müəllimi : dos.L.Q.Məcidova

Seminar müəllimi : m.G.H.Əlizadə